

[ill gecsi mrasimlri](#)

Byk ill girm ilin n uzun gecsi saylr v hmin gn bi-yelda (mnas ilin n uzun v qaranlq gecsi) .mrasimi icra edilir

Arannews:Mövsüm mrasimlri ilin müyyn dövrlrind icra ediln adtlr, nnlr, ayinlr, etiqadlar, tabular v rituallar kompleksidir. Mövsüm mrasimlri fsillrl laqdar iki böyük dövrd birlir – payz-q mrasimlri, yaz-yay mrasimlri. Azrbaycan mövsüm mrasimlri daha çox q dövrün tsadüf edir v xalq arasnda formalam v erkn ibtidai tsvvürirl bal olan xalq tqvimi il laqdardr. Xalq tqvimin gör q üç hissdn – Böyük çill, Kiçik çill v Boz aydan ibartdir. Böyük çill hr il dekabrn 21-i girir v 40 gün (fevraln birincn) davam edir (çill sözü çehl sözündn götürülüb, qrx say v arlq mnasndadr). Böyük çilldn sonra Kiçik çill glir v 20 gün davam edir, yni fevraln biri girib iyirmisi baa çatr. Kiçik çilldn sonra Boz ay glir v bir ay davam edir. Boz ay Novruz bayramnda, yni martn 20-21 tarixlindh baa çatr. Azrbaycanda sas mövsüm mrasimlri mhz bu zaman ksimind icra edilir.

Böyük çill girm gün ilin n uzun gecsi saylr v hmin .gün bi-yelda (mnas ilin n uzun v qaranlq gecsi) mrasimi icra edilir Kiçik çillnin onuncu günü Azrbaycanda Xdr Nbi bayram qeyd edilir. Bayramn keçirildiyi tarix bölgdn asl olaraq dyis d (bzi bölglrd Kiçik çillnin 10-na, digrlrind Kiçik çillnin balad ilk üç gün düür), hmin .günlin hams Kiçik çilly tsadüf edir

Kiçik çilldn sonra gln Boz ayda havalar çox dyikn olur: gündüz isti, axam soyuq v yaxud bir gün isti, bir gün soyuq olur. Bu dyiknliy gör Boz aya xalq arasnda Alaçalpo da deyirlr. Azrbaycanllarn n böyük tqvim mrasimi olan Novruz bayram da mhz Boz ayda icra olunmaa balayr. Novruzaqdrki dörd çrbn, bayramqaba hazrlq mrhllri d Boz aya tsadüf edir. Dörd çrbnbnin n sonuncusu laxr çrbn is xalq arasnda daha böyük tmtraqla qeyd edilir. laxr çrbn sonra is bayram .axam v bayram gününün mrasimlri glir

Azrbaycan mövsüm mrasimlri tqvim tarixlrin balanan bayram v rituallarla mhdudlamr, frqli mqsdilr xidmt edn bzi ayinlri d hat edir. Bel mrasiml ehtiyac yarand zaman hyata keçirildiyi üçün okkazional sciyy dayrlar, buna baxmayaraq, tbit qüvvirlin tsir göstrmk istyi bu mrasimlrd mühüm rol oynadndan onlar da mövsüm mrasimlrin daxil edilir. Bel mrasiml ya yadrmaq, güni çarmaq ayinlri daxildir. Uzun sürn quraqlq zaman insanlar ziyytlinin hdr gedcyini, taxln yanacan v ac qalacaqlarn düünrk ya yadrmaq üçün müyyn ayinlr icra etmi, dualar oxumular. Azrbaycann müxtlif bölglrindn qeyd alnm Müsll çxmaq v Çömçxatun mrasimi ya yadrmaq mqsdil icra olunan ayinlrdndir. Güni çarmaq ayini is

dolan kdiyi mhsula bal olan insann ya ksmk v guuml;ni çarmaq üçün icra etdiyi mrasimdir. Bel mrasimlrin içrisind n .geni yaylan Qodu-Qodu mrasimidir